

[Flemming Jensen]

nye gymnasium ikke må påføre staten ekstraudgifter. Jeg vil godt sige, at jeg føler mig også på det økonomiske område særdeles rolig ved denne ministers administration, og for amtets vedkommende skal man ikke glemme, at der er givet et tilsagn.

Jeg tror ikke på – jeg vil ikke tro på det, da den tidligere undervisningsminister er medforslagsstiller – at dette er et angreb på den frie skole. Jeg ved, hvor meget den ligger den tidligere undervisningsminister på hjerte, men jeg vil godt understrege, at det kan føre til bevidst eller ubevidst ubehagelige konsekvenser for denne skoleform, hvis vi fremover centralt skal bestemme, hvordan gymnasieundervisning skal tilbydes.

Jeg tror, at det af mine bemærkninger fremgår, at det konservative folkeparti ikke er begejstret for dette forslag.

Riishøj (SF):

Nu har det her beslutningsforslag jo mistet en del af sin aktualitet i og med, at Nivåprojektet i hvert fald ikke bliver realiseret i det kommende skoleår. Alligevel er det godt, at folketinget tager principiel stilling i denne sag. Projekter af samme karakter kan jo opstå og brede sig. Der er en del lærere og forældre, der af forskellige grunde føler sig utilfredse med de eksisterende offentlige gymnasier. De vejrer naturligvis morgenluft under en regering, der har som sit mål at privatisere også den danske uddannelsessektor. I en tid, hvor tilgangen til gymnasiet alene på grund af lavere fødselsranger falder, støtter ministeren en forskydning fra offentlige til private gymnasier. Oven i købet har venstres finansminister sagt nej til et offentligt gymnasium i Nordjyllands amt, men den sag vender vi tilbage til. Linjen er altså indlysende klar: man ønsker en privatisering af det offentlige skolesystem.

Hvad angår den danske folkeskole, skal jeg understrege, at SF ikke er modstander af friskoleprincippet, forudsat at målet ikke er bevidst at udsulte folkeskolen. Friskoler og højskoler har en lang tradition bag sig og fungerer på folkeskoleniveau alsidigt og debatskabende. Problemstillingen er imidlertid anderledes, når det drejer sig om uddannelsessystemet for de 16–19-årige. Traditionerne er anderledes, og lovgivningen for gymnasiet er anderledes, end den er for folkeskoleni-

veuet. Bortset fra måske Det Kristne Gymnasium og Det Frie Gymnasium fungerer de eksisterende private gymnasier, så vidt jeg ved, ikke så forfærdelig meget anderledes end de offentlige gymnasier. Dog skal der betales penge for at gå på dem, og modsat friskolerne skal der dokumenteres et uddannelsesmæssigt behov for gymnasiet i det pågældende område.

SF støtter ikke en politik, der sigter mod generelt at fremme private betalingsgymnasier på bekostning af offentlige. Vi afviser en politik, der stræber mod at isolere gymnasieungdommen i ideologiske ghettoer – det være sig højre- eller venstreorienterede. Vi mener som forslagsstillerne, at dette beslutningsforslag har det gode i sig, at man påpeger, at gymnasieudbygningen skal baseres på et dokumenteret behov i området. Det vil sige, at der bør være en nettotilgang af elever i området. Og vi fortolker ikke behov sådan, at det er nok blot ved en aktiv annoncering eller agitation at skaffe sig et vist antal elever et enkelt år. Markedsmechanismens junglelov hører ikke hjemme i gymnasiesektoren.

Debatten om Nivågymnasiet har for mig at se afsløret, at ønsket om at oprette skolen til trods for en faldende gymnasietilgang og en meget tæt gymnasiedækning i amtet er og bliver ideologisk bestemt. Mange i området ønsker øjensynlig ikke deres børn på de offentlige gymnasier, hvad så end motiveringen kan være; man kan jo gætte på hvorfor.

SF ønsker et gymnasium i udvikling og i forandring og med en forsøgsvirksomhed, sådan at gymnasiet tilpasser sig de skiftende behov. Gymnasiet skal være spændende og virkelighedsnært for de studerende. Vi har som sagt ikke brug for ghettoer eller for en opdeling af gymnasiesektoren i A-gymnasier og B-gymnasier – bestemt af, hvor meget forældrene måtte have råd til at betale. Den danske gymnasieskole er for nærværende behageligt fri for politiske ansættelser og indoktrinerende undervisning. Dette gode ved gymnasiet bør bevares. Der er risiko for, at det går tabt, hvis vi tillader en ideologisering og privatisering efter de retningslinjer, jeg frygter dette åbner for.

Spørgsmålet er, hvad regeringen egentlig vil. Noget kunne tyde på, at undervisningssystemet i Margaret Thatchers England er noget af et forbillede for en del af de borgerlige